

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prokmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 25% dvakrat.
Pri večkratnem oglaševanju popusti.

Naročnina: znaša letno 36, polletno 18 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

X LETO

Murska Sobota, 16. februarja 1941.

ŠTEV. 7.

Politični pregled

Domači dogodki:

Pravosodni minister dr. Lazar Marković je bil s kraljevim ukazom na predlog ministrskega sveta stavljen na razpoloženje. Z istim ukazom je bil imenovan za novega pravosodnega ministra minister brez portfelja dr. Mihaljo Konstantinovič.

Za poveljnika naše vojne mornarice je imenovan kontra-admiral Julijan Luteroti. Novi poveljnik, ki je znan kot odličen pomorski oficir in organizator našega pomorskega šolstva, je star 56 let in je doma od Sv. Križa-Začretja v banovini Hrvatski.

Za pomočnika prosvetnega ministra je imenovan Mita Dimitrijevič bivši narodni poslanec v Beogradu.

Proračunsko zasedanje banškega sveta dravske banovine se prične v ponedeljek dne 17. febr. ob 10 dopoldne v Ljubljani.

Velik uspeh sedanje Cvetkovičeve vlade naglašajo vsi italijanski časopisi ob njeni drugi obletnici.

Pooblastilo za ureditev prometa s surovimi kožami je dobil ban dravske banovine. Namen tega pooblastila je, da se prepreči spekulacijo.

Pripravlja se konferenca, ki se bo bavila s finančno politiko države in na katero bodo vabljeni najuglednejše osebnosti iz našega gospodarskega življenja.

Na otoku Hvaru so te dni pokopali 9 italijanskih mornarjev z ladje „Ursus“, ki jo je nezna podmornica potopila v bližini naše obale. Od posadke je del moštva utonil, drugi so se pa hoteli s plavanjem rešiti na našo obalo, vendar je pri življenju ostal le en mornar, a še ta je ranjen.

Naša trgovinska bilanca za preteklo leto se je znatno dvignila, nazadovala pa po količini. Izvoz znaša 6680 milijonov din, to je za 1159 milijonov več kakor lani. Količina uvoza se je od lani povečala za 12%, vrednost se je pa zaradi naraslih cen dvignila kar za 1261 milijonov.

Odlikovanje za dobre topničarje so uvedli v naši vojski. Z novo medaljo bodo odlikovali tiste topniške podčastnike, desernike in vojake, ki bodo pokazali na koncu pouka najboljši uspeh.

V angleškem društvu v Zagrebu je prišlo do eksplozije dinamitne patrone, ki jo je vžgal neki neznanec. Pri tem se je ponesrečila neka ženska, ki se je slučajno takrat nahajala v bližini. V bolnišnici so ji morali odrezati obe nogi. Banska oblast je razpisala 100.000 din nagrade za izsleditev storilcev.

Angleški konzulat v Ljubljani je začel te dni poslovati. Njegov delokrog obsega vso Slovenijo.

100 milijonov din posojila za prehranjevalno akcijo bo dobila naša banovina pri PAB. Ministrski predsednik Cvetković je že pristal na to.

Novosadska občina je odstopila tamkajšnjemu Kulturbundu zemljišče za zgraditev nemške bolnišnice.

V Beogradu so zopet oživel politični pogovori ter konference med vodilnimi politiki. Več konferenc je imel tudi minister dr. Kulovec.

Iz zamejstva:

V bolgarskem sobranju je kmetijski minister Bagrjanov, ki je velik zagovornik in pristaš politike osiščnih velesil, ostro napadel politiko sedanje bolgarske vlade. V znak protesta proti napadom ministra Bagrjanova je podal trgovinski minister ostavko a tudi predsednik vlade je ponudil ostavko vlade, ki je pa kralj ni sprejel. Nato je kmetijski minister Bagrjanov, v katerem so njegovi prijatelji že videli bodočega predsednika vlade, odstopil.

Rooseveltov odposlanec polkovnik Donovan je po obisku v balkanskih prestolnicah prispel v Egipt, od koder namerava odpotovati še v Španijo in tudi tam stopiti v stik z vodilnimi državniki.

Nemška letala so v zadnjih dneh izvedla zopet več napadov na Anglijo, angleško letalstvo pa je izvršilo obsežne napade na Porurje in invazijske luke in letališča v zasedeni Franciji.

Siam in francoska Indokina sta na japonsko posredovanje sklenili premirje. Mirovna pogajanja so se pričela v japonski prestolnici Tokio.

V Albaniji so grške čete povsod odbile veliko italijansko ofenzivo ter počasi a vztrajno napredujejo proti največjemu in najvažnejšemu albanskemu pristanišču Valoni, od katerega so oddaljeni

Stari kovanci

16. februarja poteče zadnji rok za zamenjavo starih kovancev po 0,50 din, 1 din in 2 din; za srebrnike po 10 din je pa zadnji dan zamenjave 28. februarja 1941. Vsi lastniki teh starih kovancev lahko denar zamenjajo pri blagajni Narodne banke ali pa pri drugih državnih finančnih ustanovah.

le še nekaj kilometrov in ga že obstreljujejo s topovi. Grki so prebili že tretjo obrambno črto, ki jo je začel graditi prejšnji albanski kralj Zogu in ki so jo v zadnjem času izpopolnili Italijani.

V zadnjem tednu preteklega meseca je bilo potopljenih 7 ladij s 33.000 tonami. To izgubo poročajo Angleži.

Italijanski llisti povečujejo uspehe nemške in italijanske podmorniške in letalske vojne, ki je po njihovih poročilih prizadejala Angležem 10 milijonov ton izgub na ladjah. Teh ladij sedaj Angliji manjka, nove pa se šele grade.

Med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo je bil sklenjen dogovor, da se vsi Nemci izsele iz Litve.

V Romuniji se počasi vrača mir in red. Doslej je dala vlada generala Antonesca zapreti 6278 fašistov, ki so bili zapleteni v zadnji upor. Vojno sodišče je izreklo 43 novih obsodb.

Angleži so nenadoma zasedli mesto Bengazi, izredno važno pomorsko oporišče v Sredozemlju. Bengazi je glavno mesto Cirenaike in drugo največje mesto italijanskega kolonijalnega cesarstva. Luka je najmodernejša urejena ter se je lahko poslužujejo tudi večje vojne ladje in razpolaga z vsemi modernimi napravami za naglo iztovarjanje in natovarjanje.

Angleški vojni plen pri zavzetju Bengazija je ogromen. Poleg več tisoč ujetnikov so ujeli tokrat zopet več generalov in višjih oficirjev. Skupno število doslej ujetih italijanskih vojakov, brez ujete posadke v Bengaziju, znaša nad 110.000 med temi je 13 generalov in nad 5000 častnikov. Silne množine vojnih potrebščin milijarde vrednosti pa predstavlja vojni plen. Angleške čete prodirajo z veliko naglico proti Tripolisu.

Za novega madžarskega zunanjega ministra je bil postavljen Bardossy, zagovornik jugoslovansko-madžarskega zblizanja.

Ministrski predsednik ob drugi obletnici svoje vlade

Dne 5. t. m. sta potekli dve leti odkar je sestavil vlado sedanji ministrski predsednik Dragiša Cvetković. Ob tej priliki je dal časnikarjem izjavo, v kateri je dejal med drugim: „Vlada, ki sem jo sestavil 5. februarja 1939, je imela jasno in določeno nalogo, odstraniti vse one težke in izredne notranje razmere, ki so zadnja leta našo državo glede njene notranje ureditve tako močno pretresale. — Glavno in osrednje vprašanje je obstojalo v težkih odnošajih med Srbi in Hrvati, ki se je pojavilo že ob ustanovitvi države. Po sestavi vlade sem si prizadeval, da bi pri reševanju teh vprašanj s področja notranje politike odstranil vse, kar je rešitev teh vprašanj oviralo celih 20 let in da opustim tudi vse prejšnje načine reševanja teh vprašanj. Zaradi tega sem v svoji izjavi v parlamentu postavil odločno in jasno zahtevo po rešitvi hrvaškega vprašanja. Moj prvi sestanek z zastopnikom hrvaškega naroda dr. Mačkom je ovrgel vsa nasprotna domnevanja, kakor da se gre za novo taktiko zavlačevanja. Po nekaj mesecih smo delo uspešno dokončali. Temelji politike sporazuma morajo biti temelji trajne, zdrave in solidne jugoslovanske skupnosti. Ta politika je poročstvo v sedanjih časih in ona edina nam more zagotoviti bodočnost. Ona mora biti osnova naše notranje politike ne samo za nas, ampak tudi za vse tiste, ki v kakršnikoli obliki žele sodelovati v javnem in političnem življenju v naši državi.“

Turistične zveze z Madžarsko

Upoštevalo se je važnost poglobitve turističnih stikov z Madžarsko je Ministrstvo financ s svojim rešenjem št. 2161 od 20. januarja t. l. odobrilo udeležencem izleta v Budimpešto, ki ga prireja „PUTNIK“ od 22. do 26. februarja 1941 potovanje s kolektivnim ali individualnim potnim listom brez predložitve potrdila o plačanih davkih. Informacije in prospekte za to zanimivo potovanje dobijo interesenti pri vseh uradih „PUTNIK-a“ v Sloveniji.

Krušne nakaznice v gostinskih obratih

Po navodilu Banovinskega prehranjevalnega zavoda objavljamo: Gostinskimi obrati je dodeljena na obratne nakaznice tako majhna količina moke, da komaj zadostuje za izkuhanje toplih jedil. Po določilu čl. 12 naredbe, s katero se uvajajo krušne nakaznice, so imetniki gostinskih obratov pod kaznijo dolžni odajati kruh samo proti odrezkom uradnih nakaznic. Ker torej dobe gostinski podjetniki kruh od peka oz. od trgovca le proti odrezkom nakaznic, zato prosimo spoštovane goste, da upoštevajo sledeča navodila:

1. Vsak gost je dolžan izročiti za vsak kos kruha pripadajoči odrezek krušne nakaznice.

2. Gost, ki ne bi imel krušne nakaznice ali je ne bi hotel izročiti, naj prinese kruh s seboj.

3. Gost, ki ne bi storil niti prvega niti drugega, naj se zadovolji s postrežbo kruha iz same koruzne moke, ki je v prosti prodaji.

Uverjeni smo, da bodo spoštovani gostje pravilno razumeli ta apel ter blagohotno upoštevali predmetna navodila.

Zveza združenj gostilničarskih obratov dravske banovine.

Na žitnem trgu

Dočim vlada v čezmorskih krajih velika preobilica blaga, je na evropskih trgih pomanjkanje.

V Severni Ameriki je padla cena pšenice, ker od 11 držav, ki so v mirnem času kupovale v Sev. Ameriki žito, so ostale le še tri države: Anglija z Irsko, Portugalska in v manjši meri Španija.

Argentinsko kmetijsko ministrstvo ceni letošnjo pšenično žetev za še enkrat boljše od lanske, na vsak način pa bo dala vsaj 1 mi-

lijon ton več ko lani. Tudi po kakovosti bo letošnja pšenica boljša.

Uradni podatki o avstralski žetvi sicer še niso objavljeni, vendar se računa v trgovskih krogih, da bo dala 3 milijone ton proti 5,7 milijona lani. Lanske zaloge pa znašajo še 3 milijone ton, da bo imela Avstralija po kritju lastne potrebnje (poldrug milijon ton) še 4,5 milijona ton pšenice za izvoz.

Podoben položaj ko na pšeničnem je tudi na koruznem trgu. Na čičaškem trgu je padla cena koruze od 63,125 na 61,375 centa.

Argentinska vlada je predpisala, da se sme izvažati koruza samo s posredovanjem „žitne junte“. Pričakuje se naredba, po kateri bodo morale velike tovarne uporabljati koruzo kot kurivo, ker drugače ne bo mogoče potrošiti velikih zalog koruze, ki jih ima Argentina.

Madžarska je predpisala nove koruzne cene, in sicer za januar po 12,10—13,80, za februar po 12,70—14,40 in za marec po 13,40 do 15,10 penga. Te cene so znatno nižje kakor pa naše.

Na domačih trgih je položaj naslednji: Povpraševanje po pšenici, koruzi in moki je neprestano veliko, do blaga pa ni mogoče priti. Na novosadski borzi sploh ni bilo nobenega prometa. Cene fižolu rastejo. Ponudba je slaba po ceni 580, nekaj več po ceni 600 din. Tudi po rži je močno povpraševanje, zlasti iz Slovenije. Ponudbe skoraj ni. Cena navadnega ječmena je okoli 470 din. Mnogo povpraševanja, malo ponudbe. Podobno je tudi z ovsom. Cene rastejo še dalje.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa
doblite najceneje pri
N e m e c J., M Šebota.

Vinski sejem v Ljutomeru

Vabimo vse vinogradnike iz Ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da tudi letos razstavijo svojo vino na našem vinskem sejmu, ki ga priredimo v dvorani g. Zavratnika dne 4. marca 1941.

Prijave naj se pošljejo do 27. februarja, vzorci vina — po tri buteljke od vsake vrste — pa do 2. marca t. l. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vzorci vina bodo ocenjeni dan pred razstavo. Otvoritev je ob 9. uri in traja razstava isti dan do 20. ure.

Vabimo tudi kupce in vse druge interesente, da se osebno udeležijo tega privlačnega vinskega sejma.

Vinarska podružnica v Ljutomeru.

Pisarniška moč

začetnica z absolviranim trgovskim tečajem, dobi namestitev. Ponudbe je treba poslati na: Poštai predal št. — SARAJEVO.

Prihranki naših delavcev v Nemčiji

Naši sezonski in drugi delavci, ki se nahajajo na delu v Nemčiji smejo pošiljati svojcem v Jugoslaviji mesečno po 60 mark od svojih prihrankov. Nakazilo se izvrši potom delodajalca na filijalo „Putnika“ v Berlinu, protivrednost v dinarjih pa nakazuje na javljene naslove v Jugoslaviji centrala „Putnika“ v Beogradu. Na prošnjo „Putnika“ je nemško gospodarsko ministrstvo sedaj odobrilo, da delavci svojcem v Jugoslaviji lahko nakažejo tudi večje prihranke kakor 60 mark mesečno. V tem primeru morajo delavci preko svojih delodajalcev na filijalo „Putnika“ v Berlinu na-

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDVAJA

v četrtek, dne 13. II. 1941 ob 20.30 uri
v soboto, dne 15. II. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v nedeljo, dne 16. II. 1941 (znižane cene)
VELEFILM ob 11.15 uri

„SPOMIN NA LJUBEZEN“
Carole Lombard Cary Grant

Velefilm o pravi, srčni ljubezni.

V nedeljo, dne 16. II. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v ponedeljek, dne 17. II. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v torek, dne 18. II. 1941 ob 20.30 uri

Zgodovinski velefilm

„PETER VELIKI“

N. Simonov A. Tarasova

Velefilm o legendarnem ruskem carju-tesarju, po romanu Alekseje Tolstoja.

Vstopnice so v predprodaji že v soboto dne 15. II. 1941 od 11. do 12. in od 16. ure naprej.

Pri vseh predstavah: Novi „UFA“, odnesno „Fox-cv“ lednik!

sloviti posebne prošnje s podatki o višini zaslužka in o skupnem znesku prihrankov, ki so ga v letu 1940 nakazali v domovino. — Tudi naši delavci, ki so zaposleni na Poljskem (generalni guverner) lahko pošiljajo istim potem do 60 mark mesečno svojcem v Jugoslavijo. — Ker se svojci naših sezonskih delavcev v gornji zadevi često obračajo na našo Zvezo, seznanjamo članstvo v glavnih potezah s predpisi glede nakazil delavcev iz inozemstva, da bi mogli morebitnim interesentom postreči s pojasnili.

PRODA SE

rodoviten vinograd
in sadovnjak v Vaneči

(nad 3 or.) s stanov. hišo.
Poizve se v odvetniški pisarni

dr. PINTER in dr. FLECK
Murska Sobota.

Pri prekmurškem umetniku v Budimpešti

Iz razgovora s prvim prekmurškim slikarjem Ludvikom Vrečičem

V mrzlem decemberskem večeru, ki se je razprostrl na donavska nabrežja in na prometne budimpeštanske ulice, sem ga obiskal. V tujem, velikem mestu namreč tako prijetno de govoriti z rojakom, posebej s človekom, katerega roka je prvič z veliko ljubeznijo pričarala na platno košček življenja zavržene, od vseh pozabljenih pokrajine. Akademski slikar Ludvik Vrečič me je z veseljem sprejel v svojem ateljeju, to se pravi — v skromnem podstrešnem stanovanju. Kaj pa, skromnem samo na videz, zakaj svetloba, ki se sredi dneva siplje na prenapeljeno mizo, peč, posteljo in na številna platna po stenah, ta svetloba je za slikarja neprecenljivo bogastvo.

Vrečič je bil pravkar sredi dela. Na mizi pred njim je ležal še ne popolnoma izgotovljen in okrašen usajen štiti ovoj za knjigo.

„Kaj, delate tudi tako?“ sem ga vprašal mimogrede. „Da. Pozimi se ukvarjam tudi s takimi rečmi. Kakor vidite, je to bolj obrtniško delo. Sicer tudi portretiram, pa po domovih, sa-

kaj tu v tej sobi ob takem času verjetno nobena stranka ne bi vzdržala dolgo.“

Pritajeno se je nasmehnil. Ko se je potem spomnil svojega srednješolskega portretiranja tovarišev, sem ga kar naravnost vprašal po mladostni življenjski poti.

„Rodil sem se v Skakovcih pri Cankovi“ je jel pripovedovati v prekmurškem narečju. „Tam sem pričel otroška leta, hodil v Stržkovec v osnovno šolo, nakar se me starši dali na gimnazije v Sopron. Po končanih štirih gimnazijskih razredih sem se odpravil kar tako v Pešto. Moje nagajanje k slikarstvu je bilo tedaj že očitno. Zato sem vjub nejevolji domačih vstopil v neko zasebno slikarsko šolo, poleg tega pa sem tudi obiskoval trgovsko akademijo. Računal sem namreč s slikarsko akademijo, na katero sem se končno tudi vpisal ter jo dovršil. Ker me učiteljevanje ni mikalo, sem se potem ves predal svobodnemu umetniškemu ustvarjanju.“

„Videl sem nekatere reprodukcije vaših del iz Prekmurja. Ali ste se po končanih študijah večkrat vrnil v domovino?“

„Pogostokrat. Pred sedanjimi vojnimi časi sem vsako leto obiskal Prekmurje. Letos žal tega nisem mogel

storiti, upam pa, da bom prihodnje leto lahko. Prekmurje je zame kot slikarja izredno bogata pokrajina. Doma sem imel navado natovoriti slikarsko orodje na kolo in se tako odpraviti slika v prasto naravo.“

„In razstave vaših del?“

„V Budimpešti sem razstavljal že mnogokrat, ampak vselej družno z ostalimi slikarji. Kolektivno razstavo svojih del sem imel doslej le v Ljubljani, pripravljam pa se nanjo tudi tu. V Ljubljani sem v Jakopičevem paviljonu razstavil okrog 140 del.“

„Dovoilite, ali je bilo to vaše prvo „srečanje“ s slovenskim središčem?“

„O ne! V lepem ljubljanskem mestu, ki se ga tako toplo spominjam, sem bil že nekajkrat prej. Osebno poznam mojstra Jakopiča, prav tako tudi Jakca, s katerim sem se seznanil pri vojakih v Mariboru. Živo mi je pred očmi naslednji doživljaj: Ko sem kot začetnik nekoč v ljubljanski „Zvezdi“ razkazoval mojstru Jakopiču nekaj svojih del, je prišel zraven neki gospod profesor, kateremu je neka slika tako ugajala, pa jo je takoj kupil. Na Jakopičev nasvet sem potem še nekaj popravil na njej.“

„Ali ste bili razen v Ljubljani še kje drugje v Jugoslaviji?“

„Razen Pariza, kjer sem bil mesec

dni, sem prepotoval Dalmacijo in Bosno, iz katere sem odnesel pač lepe impresije.“

Vstala sva in pričela ogledovati krajine in portrete, ki so dihali resnično življenje. Slikar me je prijazno opozarjal na dela iz Prekmurja, Zagreba, Zadra, Splita, s Plitvičkih jezer ter iz madžarske prestolnice in podeželja. Med ostalim me je opozoril tudi na nekatere kopije Murilovih del. Ko sem mu v razgovoru omenil nedavno soboško razstavo treh mladih prekmurških likovnih umetnikov, se je živo pozanimal zanje in si zapisal njih imena. Pritrdil je tudi mnenju, da bi v bližnji bodočnosti bilo dobro prirediti skupno razstavo vseh.

„In v bodoče, ali imate kake posebne načrte?“ sem mu zastavil poslednje vprašanje.

„Človek ne ve kako in kaj bo! Na vsak način bi se pa rad kar najbolj posvetil nemotenemu ustvarjanju.“

Pozno zvečer sem se poslovil od delavnega, štiridesetletnega umetnika, ki ga je življenjska pot zanesla v madžarsko prestolnico — z zavestjo, da v tih delovni sobi nekje na Lövöldskem trgu tako v barvah kakor tudi v človeškem srcu še lebdi lep odsev prekmurske ravnine . . .

DOMAČE VESTI

— **Strossmayerjev dan.** Dne 4. febr. so dijaki dvorazr. trg. šole v M. Soboti slavili Strossmayerjev dan kot spomin na obletnico smrti velikega djakovskega škofa, genialnega preporoditelja in vzvišenega ideologa jugoslovanske misli. Po proslavi se je nadaljeval pouk.

MED. UNIV.

Dr. HAJDINJAR JOŠKO,
BANOVINSKI ZDRAVNIK
v BELTINCIH,

je začel s privatno prakso dne 1. II. 1941. Ordinira v Beltincih št. 61 (v hiši g. Fridriha star.)

— **Nušičevo veseloigro „Dr.“** bodo na splošno željo ponovili naraščajniki v soboto 15. t. m. Uspeh, ki so ga imeli na premieri je najboljša reklama in tisti, ki igre še niso videli, naj ne zamudijo prilike in naj si to odlično naštudirano delo ogledajo, nasmejali se bodo od srca. Zdravo!

— **Izgubila se je** dne 7. t. m. denarnica. Prosi se najditelj, da izroči v denarnici se nahajajoče dokumente, ki so za najditelja brez vrednosti, osebno ali potom pošte v knjigarni Hahn v M. Soboti.

— **„Ples pod palmami“** ... Tako se namreč glasi geslo prireditve, ki jo pripravlja Pomožniški zbor pri združbi trgovcev v Murški Soboti. Nikar ne mislite, da bi morali potovati nekam daleč na jug. O ne, tam bi bilo sedaj menda le malce prevroče. Dvorana v Sokolskem domu v Murški Soboti bo predstavljala pokrajino nekje na Ekvatorju in bo ... več pa Vam ne povemo, ker potem „izlet“ ne bi bil zanimiv. Pridite 23. februarja ob 7. uri zvečer in se prepričajte!

— **Na zasebni dvorazredni trgovski šoli v M. Soboti** se je v letošnjem šolskem letu ustanovilo Društvo dijakov privatne dvorazredne trgovske šole združbe trgovcev v M. Soboti, ki ima namen, da se pod njegovim okriljem vzgajajo dijaki v nacionalnem in kulturnem duhu, da se med seboj podpirajo in da se vežbajo v društveni disciplini in društvenem poslovanju. Sobočani kažejo veliko razumevanje za imenovano društvo in ga moralno in materialno podpirajo.

— **Pšenica ima maksimirano ceno.** Kljub temu so pa nekateri trgovci in nekatere družbe kupovale v zadnjih tednih pšenico po Din 530.—. To dejanje bi pa se moralo vsekakor preprečiti in odvzeti takim spekulantom možnost, ker povzročajo s tem porast cen najnujnejšim potrebščinam.

— Slovo priljubljenega vzgojitelja. Te dni je zapustil svoje službeno mesto na soboški gimnaziji g. prof. J. Liška, ki je bil pred kratkem premeščen na gimnazijo v Ptuj. Vsa leta, ki jih je odhajajoči g. profesor prebil v Soboti, se je živo udeleževal v raznih kulturnih društvih ter je s svojo marljivostjo dosegel uspehe, ki bodo še dolgo govorili o njegovem nesebičnem delovanju v korist splošnosti. Najbolj pa ga bo pogrešala mladina, ki ji je bil vzgojitelj v pravem pomenu besede in ki se ga bo vedno spominjala v globoki hvaležnosti. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspehov in zadovoljstva!

— **Enodnevni tečaj** o trsnih rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v ponedeljek, dne 3. marca 1941. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano si skrbijo tečajniki sami.

davanje sres. kmet. referenta g. ing. Petkovška, ki je govoril o važnosti gospodarskih in gospodinskih krožkov na podeželju.

— **Spremembe na gimnaziji.** Iz Ptuja je premeščen v Sobotu prof. Anton Šifrer. Prof. Marijan Dorer je odšel za asistenta na univerzo, na njegovo mesto pa je prišel prof. Milan Langus iz Banje Luke.

— **Razsvetljava ulic.** Soboške ulice so v glavnem dobro razsvetljene. Vendar pa je Radgonska cesta okrog vile g. Dr. Valji Aleksandra ponoči dokaj temna. Ker je prav na tem mestu cesta običajno blatna, bi se občanom na periferiji Sobote zelo ustreglo, če bi občina na tem delu mesta postavila nekaj žarnic.

— **Davčna uprava** je prejela davčne karte za hišno služabništvo. Opozarjajo se davčni zavezanci, da si davčne karte takoj nabavijo pri davčni upravi, da se izognejo kazenskim posledicam.

Večja pošiljka ORION IN MINERVA

baterijskih radioaparatorov je pravkar prispela.

Najmodernejši aparati z 1.3 V elektronkami brez akumulatorja.

Izredno mala poraba toka, katero Rabljeni aparati z kontroliramo s preciznimi instrumenti. dvoletnim jamstvom.

Brezobvezno predvajanje. — Tvorniške cene.

Dolgoročno odplačilo.

RADIO NEMEC, M. Sobota

— **Plesna prireditev maturantov.** Lelošnji maturanti tuk. gimnazije, so pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja, priredili zadnjo soboto v Sokolskem domu, svoj zaključni plesni venček. Prireditve so posetili, poleg članov proforskega zbora z g. ravnateljem ing. Zobcem na čelu, tudi nekateri predstavniki tuk. javnega življenja. Kljub temu, da je bila prireditev bolj internega značaja, se je nabralo poleg staršev dijakov tudi mnogo drugega občinstva. Za nepresiljeno in prijetno zabavo je skrbela izborna plesna godba, ki je sestavljena po večini iz samih dijakov. Prireditve je v polni meri dosegla svoj namen tako v moralnem in upamno tudi v gmotnem oziru.

— **Učiteljsko zborovanje.** Učiteljsko soboškega sreza, ki je včlanjeno JUU je zborovalo prejšnjo soboto v mali dvorani Sokolskega doma. Radi neugodnih vremenskih razmer, zasneženih cest in začasne ukinitve avtobusnega prometa na progi Sobota—Rogaševci, so bili številni člani primorani, da so ostali doma in da zborovanje ni bilo tako obiskano kot običajno. Zbrano učiteljsko je obravnavalo pereče stanovske zadeve. Poleg tega pa je bilo na dnevnem redu tudi zanimivo pre-

Delavske rente in pokojnine iz Belgije, Holandije, Francoske in Luksemburga

Glede prejemanja delavske rente in pokojnine iz Belgije, Holandije, Francoske in Luksemburga je izdalo ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja nova navodila, ki se glasijo:

1.) **Z Belgijo in Holandijo** je sklenjen sporazum glede izplačevanja delavske rente in pokojnine bivših naših delavcev v teh deželah ter je pošiljanje rent in pokojnin omogočeno.

Osebe, ki prejemanje rente in penzije iz teh dežel, morajo ob robu, ko dospe izplačilo (mesečno, tromesečno, polletno, letno), predložiti ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja, odsek za zaščito izseljencev (neposredno), potrdilo občin ali župnijskega urada, da so še v življenju. V vlogi, s katero predlagajo to potrdilo, morajo navesti naslov ustanove, ki rento izplačuje, dalje znesek rente in kdaj so jo zadnjič prejeli.

Ministrstvo bo te podatke poslalo diplomat. našim predstavnikom v Belgiji in Holandiji, ki bodo nato rente pošiljali neposredno upravičencem v Jugoslaviji.

2) **S Francijo in Luksemburgom** pošiljanje rent še ni urejeno. Ministrstvo je odredilo, da Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu izplačuje osebam, ki prejemanje rente in pokojnine iz teh dežel — vse dokler se stvar ne uredi — predjem na rente iz fonda za podporo delavcev, ki prejemanje rente iz inozemstva.

CENTRAL RINO, DITTRICH

PREDVAJA:
v soboto, 15. febr. ob 1/2 9 uri zvečer
v nedeljo, 16. febr. ob 1/2 4., 6. in 1/2 9 uri
v ponedeljek, 17. febr. ob 1/2 9 uri zvečer

Milijonski franconski velefilm
IZGUBLJENI RAJ
(Le paradis perdu)

V gl. vlogah: **Fernand Gravey** in **Elvira Popesco**. — Pustolovsko življenje velikega bohema in umetnika. Revija lepote, mode, pikanterije in ljubezni. Življenje največjega ustvarjalca mode vseh časov.

Dodatek: **Najnoviji FOXOV in GOUTMONT BRITISH** žurnal.

Pride: **PADAREVSKY** in
„RAJKO RAPSODIJA“

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic. —

Osebe, ki želijo prejemati predjem, morajo takoj vložiti pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu (neposredno) prošnjo, iz katere se mora videti, zakaj prejemajo rento ali pokojnino (zaradi nezgode pri delu, zaradi onemoglosti ali starosti oziroma — ali rento dobivajo družinski člani — ali vsled smrti izseljenca pri nezgodi na delu ali zaradi česa drugega).

Prošnji je treba priložiti!

1.) Poslednjo odločbo zavoda ali ustanove, ki je rento ali penzijo priznala.

2.) Poslednji kupon poštnega nakazila oziroma obvestila Narodne banke o poslednjem nakazilu.

3.) Potrdilo občine ali župnijskega urada za upravičenca in eventualno za otroke do 16 let, da so še živi.

4.) Potrdilo občine ali župnijskega urada, ako rento ozir. penzijo prejema vдова, da se ni ponovno poročila.

5.) Izjavo izdano in podpisano pred dvema pričama, da bo izplačani predjem vrniti, čim bi bila nakazana zaostala renta ozir. penzija od pristojne ustanove ali zavoda v inozemstvu.

Prošnje in priloge se ne kolkujejo. Izjavo pod toč. 5.) je najbolje, ako se napravi v obč. uradu.

Sreski načelnik: **Dr. Bratina, s. r.**

PRODAM

stanovanjsko hišo z gospodarskim splotjem in vrto pri farji cerkvi v Goraji Lendavi. Hiša odgovarja za kakršnokoli obrt. **ZÖKS RUDOLF**, Gornja Lendava.

Proda se 8 kat. oralov vino-gradne zemlje v Tešanovcih občina Martjanci. Vsa zemlja leži v enem samem komadu, na lepem prijaznem bregu, lepa solnčna lega, zaščiteni proti severu, prvovrstna zemlja zanaložitve cepljenih goric ali sadonosnika. Na bregu raste prvovrstno cepljeno vino in plemenito sadje. Radi lepega položaja, dobre ceste, obdelava prav lahka. Odda se ali samo enemu kupcu, ali se pa razparcelira na parcele po pol orala. Plačilni pogoji ugodni. Več pove iz prijaznosti gospod **VINCENC FLISAR**, župan občine Martjanci.

Posl. št. 1 301/40 — 21

Dražbeni oklic

Dne 31. marca 1941 ob 8. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. e. Bakovci 1/7 vl. št. 2 njive.

Cenilna vrednost: Din 7.091.64

Najmanjši ponudek: Din 4.727.76

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 28. I. 1941.

Izpred sodišča

Nepravilna vožnja. Ploj Jožef s Turjanskega vrha se je vračal na kolesu v družbi svojega tovariša dokaj vinjen proti svojemu domu. V Tropovcih sta kmečka fanta srečala skupino pešcev. Ker sta se obnašala zelo nedostojno, so jih pešci pozvali na red. To je Ploja tako razburilo, da je zavozil med pešce in trčil v kaplana g. Gutmana Jožefa. Nepreviden in nedostojen mladenič je bil obsojen na 3 mesece zapora, pogojno za dobo 3 let.

Kolo je ukradel. Sodnik sreskega sodišča v Ljutomeru g. Klavs Stanko se je mudil s svojim novim kolesom na Cvenu. Kolo je prislone ob neko hišo. Ko se je vrnil po svoje kolo, ga že ni bilo. Tata so kmalu prijeli v osebi Belovič Franca iz Ljutomera, katerega je soboško okrožno sodišče obsodilo na 2 mes. strogega zapora.

Nehvaležen rejenc. Vogler Franc in Marija iz Bakovcev sta imela pri sebi v reji Tratnjeka Štefana že od njegove zgodne mladosti. Tratnjek pa njima za to dobroto ni bil hvaležen. Pri nekem prepiru s Vogler Francom je Tratnjek pograbil ročico z voza ter udaril svojega dobrotnika po glavi. Ko je Vogler ležal na tleh, je planil Tratnjek zopet na njega ter ga udaril po hrbtu in mu zlomil eno rebro. Med tem je prišla Vogler Marija in je hotela pomagati svojemu možu, vendar je rejenc poškodoval z ročico tudi njo. Tratnjek je dobil za svoje dejanje primerno nagrado, obsojen je bil na 8 mesecev strogega zapora.

Tečaj za zadružne funkcionarje

Kraljevska banska uprava priredi skupno s SKO, KZ, Zadružno zvezo, Gospodarsko zvezo in Kmetijsko zbornico 2 dnevni tečaj za zadružne funkcionarje pri kmetijskih zadrukah po sledečem programu:

Četrtek, 20. februarja:

Od 8 do 9 ure: Temeljni pogoji za uspešno zadružno delo,
od 9 do 11 ure: Zadružni zakon,
od 11 do 13 ure: Vodstvo produktivnih zadrug z gospodarske plati in njihova vključitev v današnji gospodarski sistem.

Petek, 21. februarja:

Od 8 do 9 ure: Zadružna organizacija glavnih panog kmetijske produkcije v okraju in sodelovanje tega zadružništva s centralami.

Od 10 do 12 ure: Blagovno zadružništvo kmetijska produkcija in prehrana.

Tečaj se vrši v Murški Soboti v Prosvetnem domu (poleg katoliške cerkve.) Ob 3/8 uri morajo biti vsi tečajniki na mestu oba dneva.

Udeleženci, ki ostanejo preko noči tu, dobe lahko prenočišče v Delavskem domu po 4.— Siromašnejšim bo kril te stroške in stroške za navadno domačo kosilo po predavanjih prvi dan in za zajutrki drugi dan, sreski kmetijski odbor, v kolikor ne bi mogle dati posameznikom manjše podpore organizacije same. Organizirajte zato

čim številnejšo udeležbo zlasti onih mladih ljudi, ki kažejo zanimanje in imajo voljo pozneje sodelovati pri prepotrebnih zadružnih pokretilih, dvorana je pa tudi dovolj prostorna.

Da se more potrebno urediti za prenočišče in prehrano, prijavite po možnosti imenoma, če ne pa vsaj število onih udeležencev, ki žele skupno prenočišče in prehrano ter posebej še onih, ki kot siromašnejši žele oboje brezplačno. Pri odhodu za ta tečaj naj izroče društva onemu, za katerega naj bi kril SKO prenočišče in prehrano, malo potrdilo.

Sreski načelnik: Dr. Bratina, s. r.

Velespoštovani!

Vljudno Vas vabimo

na

XVII. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

S. K. MURE v MURSKI SOBOTI,

ki bo v soboto, dne 1. marca 1941. ob 8 uri zvečer v klubski sobi (gostilna Banfil).

Dnevni red:

- 1.) Volitev dveh članov za overitev zapisnika o občnem zboru in imenovanje zapisnikarja;
- 2.) Pozdrav predsednika;
- 3.) Poročilo funkcionarjev kluba;
- 4.) Poročilo revizorjev;
- 5.) Sklepanje o samostojnih predlogih;
- 6.) Določitev pristopnine in članarine;
- 7.) Volitev novega upravnega odbora;
- 8.) Volitev revizorjev;
- 9.) Volitev častnega rabsodišča;
- 10.) Slučajnosti.

Samostojni predlogi članov se morajo predložiti odboru s podpisi najmanj 10 do glasovanja upravičenih članov vsaj 8 dni pred občnim zborom. Občni zbor je sklepčen ob navzočnosti ene tretjine do glasovanja upravičenih članov. V slučaju nesklepčnosti se mora vršiti eno uro kasneje občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih.

Dolžnost vsakega člana je, da se občnega zbora udeleži. ODBOR.

SOKOL

Naraščajski odsek Sokola v Murški Soboti, priredi šahovski turnir, ki se bo vršil od 15. t. m. do Velike noči vsako soboto od 16. ure naprej v Sokolskem domu. Prijave sprejema brat Niševicer Dušan. Prijaviti se je treba najkasneje do petka 14. t. m. Najboljša partija bo objavljena, kakor tudi imena igralcev in njihov uspeh. Stanje turnirja bo sproti javljeno v Murški Krajini. Nagrade so naslednje:

- 1.) Kompletan šah, dar g. Hahn Izidorja.
- 2.) Šest prostih vstopnic za Grajski kino á 5.—
- 3.) Isto, dar Grajskega kina.
- 4.) Slemenikova knjiga „Izdajalec“.
- 5.) Lovrenčičeva knjiga „Brtje iz slovenskega pesništva“. Obe knjigi dar Mohorjeve knjigarne.

Vsem darovalcem se naraščajniki najlepše zahvaljujejo!

Šahovski načelnik:
Niševicer Dušan.

Halo!

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam porabi preveč toka.

Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo!

Radlo aparatov vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki!

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Ukrepi proti padalcem

„Times“ objavljajo naslednjo zgodbo: Kakor znano, računajo v Angliji tudi s tem, da bi Nemčija utegnila poskusiti kako akcijo tudi s padalci. Zato so bili po vsej Angliji odstranjeni vsi kažipot. Huda prede onemu, ki tam zaide, kar se zaradi tamkajšnjega meglenega vremena, zlasti pozimi, prav lahko dogodi vsakomur. Tako se je dogodilo nekoč tudi našemu informatorju, da je nekje na deželi zašel. Ni mu preostalo drugega, kakor da se je obrnil na prvega človeka, nekega kmeta, ki je prišel mimo. Prosil je kmeta, da mu pove, ali je na pravi poti v ta in ta kraj, kamor je bil ravno namenjen. Kmet ga je nezapljivo premeril od nog do glave, zamahnil z roko in dejal: „Pred vojno sem vedel, sedaj sem pa pozabil!“

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Zdravniške izkaznice.

Opozarjamo vse člane trgovce z živili na predpise zakona o zatiranju nalezljivih bolezni. Osebe, ki so zaposlene v podjetjih živilske stroke, morajo imeti zdravniške izkaznice. Ugotovili smo, da nekateri teh izkaznic še nimajo, zato jih vabimo naj jih v uradu združenja čimprej dvignejo. Prestopki se strogo kaznujejo. Najnižja kazen je Din 1000.—

Članske izkaznice.

Ugotovili smo, da številni člani nimajo predpisanih članskih legitimacij po § 430 ob. z. Kdor je še nima, naj si jo čimprej preskrbi.

Občni zbor.

Občni zbor združenja bo 21. marca t. l. na kar vse člane že sedaj opozarjamo. Program občnega zbora bo pravočasno objavljen.

Popravek v odredbi maksimalnega brutozaslужka v trgovini na drobno.

V odredbi bana o izenačenju maksimalnih kosmatih zaslužkov v trgovini na drobno z dne 14. januarja 1941 (glej objavo v Murški Krajini št. 4 z dne 26. I. 1941) je popraviti pomoto tako,

Halo!

da znaša brutozaslužek pri vseh vrstah moke, otrobov in koruznega zdroba 10%, pšeničnega zdroba pa 15%.

Cena olju iz bučnih semen.

Ministrstvo trgovine in industrije je z odločbo od 21. januarja t. l. določilo ceno olju iz bučnih semen na din 22.40 kot tovarniško prodajo ceno franko vsaka namembna postaja kupčeva, za 1 kg všteti amortizacijo soda, vozino in skupni (prometni) davek, toda brez banovinske in občinske trošarine.

Kalkulacija za trgovce na debelo in na drobno se mora vršiti na podstavi navodil, ki jih je svojčas objavil urad za kontrolo cen. Postopek za določitev detajlne cene je sledeči:

nabavna cena (fakturna cena)
din . . . .

pribitki:

a) prevozni stroški od skladišča veletrgovca do skladišča trgovca na malo din . . . .

b) eventualna občinska trošarina, če je ni plačal veletrgovec din . . . .

c) brutozaslužek 15% din . . . .

Prodajna cena malo =
(fakturna cena + a + b + c)

IZJAVA.

Podpisana Sečko Marija prosim, naj nikdo ne kupuje od mojega moža Sečko Ludvika nobenih stvari, ker on za prodajo ni pooblaščen. Obenem prosim vse g. gostilničarje, naj mojemu možu ne dajo pijače, ker to škodi njegovemu zdravju.

Za dolgove svojega moža ne prevzamem nobene obveznosti.

M. Sobota, 10. februarja 1941.
SEČKO MARIJA.

PRODATA SE DVA

krojaška živalna stroja
znamke „Pfaff“. Naslov se poizve v knjigar-
ni Hahn v M. Soboti.

Posl. št. I 1569/37 — 25

Dražbeni oklic

Dne 18. marca 1941 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Sebeborci 1/2 vl. št. 316, 466, cela vl. št. 679, njiv, travnikov in gozdov.

Cenilna vrednost: 5.832.— Din.

Najmanjši ponudek: 3.888.— Din.

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo adzritelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti,
oddel. IV., dne 13. I. 1941.